

Retten i Svendborg

31497

12

Udskrift af dombogen

D O M

Afsagt den 10. marts 2011 i sag nr. BS R2-405/2009:

Niels .

mod
IBF Ringe A/S
Stegshavevej 30
5750 Ringe

Sagens baggrund og parternes påstande

Sagen drejer sig om, hvorvidt en arbejdstager har krav på erstatning for manglende skattefri præmie efter reglerne om fleksibel efterløn som følge af en arbejdsskade.

Sagsøgeren, Niels har nedlagt påstand om, at sagsøgte, IBF Ringe A/S, skal anerkende, at IBF skal dække Niels tab i form af mistet skattefri præmie for perioden 16. september 2009 til 1. september 2011, som følge af at Niels ville have udskudt overgang til efterløn til den 1. september 2011, hvis Niels ikke havde været udsat for arbejdsulykken den 8. september 2006.

IBF har påstået frifindelse.

Sagen er anlagt den 17. marts 2009.

Oplysningerne i sagen

Den 8. september 2006 blev Niels udsat for en arbejdsulykke på IBFs fabrik i Ringe, idet han faldt ned fra en gangbro og pådrog sig en massiv rotator cuff læsion i højre skulder. Han kontaktede egen læge samme dag, og var sygemeldt fra den 8. september til den 1. november 2006, fra den 2. til den 3. november 2006 og fra den 4. til den 5. januar 2007. Han blev raskmeldt den 6. januar 2007 og arbejdede på fuld tid.

Fra den 6. januar 2007 til den 16. november 2007 var Niels sygemeldt 2 dage.

Arbejdsskadestyrelsen anerkendte den 22. oktober 2007 ulykken som en arbejdsskade og fastsatte godtgørelsen for varigt mén til 8%, svarende til 43.902 kr. Styrelsen afviste samtidig, at Niels havde ret til

erstatning for tab af erhvervsevne. Af afgørelsen fremgår blandt andet:

"...

Varigt mén

...

Begrundelse

Vi har fastsat dit varige mén efter vores vejledende méntabel.

Efter tabellens punkt D.1.5.11 vurderes forandringer i skulderledets rotatorsener med daglige, belastningsudløste smerter og let nedsat bevægelighed, til 8 procent.

Du har smerter, let nedsat bevægelighed, muskelsvind og moderat nedsat håndtrykskraft. Dine gener svarer til punktet i méntabellen.

...

Tab af erhvervsevne

...

Begrundelse

...

Vi har lagt vægt på, at du efter ulykken har genoptaget dit arbejde. Vi går derfor ud fra, at der ikke er tale om en lønnedgang på mindst 15 procent. Du er derfor ikke berettiget til erstatning for tab af erhvervsevne.

..."

Niels gik på efterløn den 16. november 2007, da han fyldte 60 år.

3F Østfyn påklagede Arbejdsskadestyrelsens afgørelse af 22. oktober 2007.

Ved afgørelse af 25. februar 2008 tillagde Arbejdsskadestyrelsen Niels en erstatning for tab af erhvervsevne på 435.946 kr. som et engangsbetrag, svarende til et erhvervsevnetab på 35 %. I afgørelsen hedder det blandt andet:

"...

Ved brev af 30. oktober 2007 påklagede 3 F Østfyn denne afgørelse. 3F skrev blandt andet, at du på grund af arbejdsskaden havde haft meget svært ved at udføre dit arbejde, og at du derfor var blevet sat til lettere arbejdsopgaver. Det meste af arbejdet var du nødt til at udføre med venstre arm. På grund af generne har du valgt at gå på efterløn pr. 16. november 2007.

Vi har på baggrund af disse nye oplysninger genoptaget spørgsmålet

om tab af erhvervsevne. Vi har indhentet flere oplysninger i sagen fra din tidligere arbejdsgiver. Denne har oplyst, at du havde de samme arbejdsopgaver før og efter arbejdsskaden. Efter arbejdsskaden blev der dog taget særlige hensyn til dig. Arbejdet blev fordelt mellem dig og dine kolleger, så du ikke skulle bruge din arm og skulder så meget. Du blev desuden opfordret til at sige fra, hvis det blev for meget.

....

Begrundelse

Udgangspunktet er, at man skal stå til rådighed for arbejdsmarkedet for at være berettiget til efterløn.

I din sag finder vi dog, at arbejdsskaden er medvirkende årsag til, at du per 16. november 2007 er gået på efterløn.

Selvom du genoptog dit arbejde efter arbejdsskaden, blev der udvist særlige hensyn til dig. Du blev således skånet for arm- og skulderbelastende arbejde.

Arbejdsskaden har efter vores vurdering medført et moderat skånebehov for arm- og skulderbelastende arbejde. Du skal særligt skånes for løft og arbejdsfunktioner, der indebærer vrid i skulderen.

Hvis du i dag var henvist til at søge arbejde på det ordinære arbejdsmarked, ville du på grund af arbejdsskaden ikke kunne oppebære den samme indtjening som hos IBF Ringe - dels på grund af skånebehovene og dels på grund af din alder. Din alder gør, at du ville have sværere ved at omstille dig på arbejdsmarkedet, end hvis du havde været noget yngre.

Vi har på dette grundlag skønsmæssigt fastsat dit tab af erhvervsevne til 35 procent.

Vi har vurderet, at vi godt kan træffe denne afgørelse, selvom du har anket spørgsmålet om varigt mén. Ved vurderingen af erhvervsevnetabet indgår skadens art og omfang, d.v.s. de gener, du har som følge af arbejdsskaden. Vi lægger ikke decideret vægt på selve takseringen (størrelsen af méngraden).

... "

IBF har anerkendt skaden som en arbejdsulykke og betalt erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, svie- og smertegodtgørelse samt positive udgifter, med 6.600,96 kr. samt erstatning for tab af erhvervsevne med 409.544 kr.

Der er afgivet partsforklaring af Niels _____ og vidneforklaringer af Eva Bente Madsen, Johannes Bergholdt, Bent Jensen, Kristian Frandsen, Jørgen Jørgensen og Bjarne Fog Larsen.

Forklaringer

Sagsøger Niels har forklaret, at han har været ansat hos IBF siden 1992. Han har tidligere arbejdet som murerarbejdsmand. Han har ingen uddannelse.

Den i sagen omhandlede arbejdsskade opstod i forbindelse med, at han faldt, da han gik over en gangbro hos IBF. Han kom til skade med sin højre arm. Han havde mange og stærke smerter i armen lige efter faldet. Han gik til læge samme dag og blev efterfølgende henvist til Odense Universitets hospital, hvor de fandt ud af, at han havde en alvorlig rotator cuff skade i højre skulder. Han er højrehåndet, men har på grund af skaden lært sig at bruge venstre hånd omtrent lige så godt, som han brugte højre hånd, inden skaden indtraf.

Efter skaden fortsatte han med at arbejde, og det gik godt, men han havde konstant smerter. Han kan kun løfte sin arm til omtrent vandret. Kraften i armen er ikke særlig god. Når han arbejder som støber, skal han bruge sin arm hele tiden. Efter skaden fik han enten hjælp af sine kolleger eller blev sat til at lave papirarbejde eller at køre kran. Arbejdet som støber involverede dagligt løftarbejde. Hans mester, Kim, og han lavede en aftale om, at han ikke skulle lave tunge løft.

Efter arbejdsulykken startede han med at arbejde igen i januar 2007. Han startede på fuld tid efter anvisning fra lægen, for at skulderen ikke skulle blive for slap. Det gik stille og roligt og godt med at arbejde, så længe der blev taget hensyn til ham. Han synes, der blev taget tilstrækkeligt hensyn til ham. Han fik meget smertestillende medicin, når han gik på arbejde. Han blev somme tider spurgt af sin chef, hvordan det gik.

Beslutningen om at overgå til efterløn blev taget ret hurtigt, efter arbejdsskaden var opstået. Det var hurtigt klart for ham, at han ikke længere kunne holde til arbejdet, idet han havde mange smerter. Han kan ikke huske, om det blev drøftet, at han kunne gå ned i tid. Han overvejede ikke at sygemelde sig, da lægen sagde, at han skulle blive på arbejdsmarkedet for at bruge armen.

Han har været tilmeldt efterlønsordningen som fuldtidsforsikret i mange år. Han havde inden arbejdsskaden ikke overvejet at gå på efterløn, da han var glad for sit arbejde. Han har været igennem en gældssanering, som blev opfyldt i 2003. I 2003 købte han og hans hustru hus, og de aftalte i den forbindelse, at han skulle blive på arbejdsmarkedet på grund af deres økonomi efter gældssaneringen. Han havde ikke planlagt noget i forhold til den skattefri præmie, men han vidste, at det var en fordel at blive på arbejdsmarkedet, til han blev 62. Hans hustru er 60 år gammel, og hun vil gå på efterløn den 1. september i år. 2012

Der var nok arbejde på fabrikken, da han kom tilbage efter sygefraværet. I 2004 eller 2005 fik han en arbejdsskade med knæet. Han har ikke modtaget erstatning for denne arbejdsskade, og han har ikke gener efter skaden.

Vidnet Eva, der er gift med Niels, har forklaret, at de, inden Jørgen kom til skade, havde planer om at gå på efterløn sammen, når hun fylder 60 år.

Da de købte hus i 2003, var deres økonomi udmærket. De havde lige afsluttet en gældssanering. De satte som deres egne betingelser for at kunne købe huset, at Jørgen kunne blive på arbejdsmarkedet. Banken sagde, at de godt kunne købe huset.

Ind imellem kneb det lidt for at passe arbejdet efter skaden, men ellers er det hendes opfattelse, at det gik godt. Hun ved ikke, hvilke arbejdsopgaver udførte efter skaden. Hun kan huske, at der blev lavet aftaler om at skåne Jørgen, men ikke hvilke.

Vidnet Johannes Bergholdt har forklaret, at han var ansat som arbejdsmand hos IBF samtidig med Niels. Han var hos IBF indtil sidste år, hvor han blev sygemeldt. Han har periodevist været ansat i samme afdeling som Jørgen, men han arbejdede primært i hallen ved siden af den, hvori Jørgen arbejdede.

Jørgen havde de samme arbejdsopgaver, før og efter arbejdsulykken. Jørgen er den type, der klør på, selvom de sagde til ham, at han skulle slappe af. De kunne se på Jørgen, at han af og til havde ondt. Jørgen fik at vide af kollegeme, at han ikke måtte løfte på noget af det tunge.

Jørgen har ikke talt om at gå på efterløn, før han kom til skade. Vidnet havde forestillet sig, at Jørgen ville blive på arbejdsmarkedet, til han var 80 år. Han har heller ikke hørt Jørgen tale om efterløn efter skaden. Han fandt først ud af, at Jørgen var gået på efterløn, efter at Jørgen var stoppet.

Vidnet Bent Jensen har forklaret, at han har arbejdet hos IBF siden 1986. Han er formand med reference til produktionschefen. Han blev ansat som formand i 2004. Han var Jørgens nærmeste foresatte. Jørgen var en god, energisk og pligtopfyldende kollega. Jørgen meddelte, at han ville gå på efterløn. Han blev overrasket over, at Jørgen ønskede at gå på efterløn. Jørgen havde passet sit arbejde efter sin arbejdsskade. Vidnet ville gerne have, at Jørgen blev på arbejdspladsen. Han foreslog Jørgen at vente med at gå på efterløn og i stedet sætte tempoet ned og lade de unge komme til. Jørgen begrundede ikke specifikt ønsket om at gå på efterløn med skulderskaden. Det virkede mere som om, at Jørgen generelt var træt. De har andre ældre ansatte hos IBF, som er kommet på en ordning, hvor de har droset ned, og dette var også muligt for Jørgen.

Vidnet er ikke bekendt med Jørgens gener efter skulderskaden. Men han er

sikker på, at det ikke var på grund af skulderskaden, at Jørgen gik på efterløn.

Vidnet Kristian Frandsen har forklaret, at han har været ansat som produktionschef hos IBF siden 2003, hvor IBF overtog hans virksomhed, Langeskov Beton. Jørgen var ansat hos Langeskov Beton, inden de sammen kom til IBF. Han havde ikke tæt kontakt til Jørgen, efter de startede hos IBF, da Jørgen var ansat i produktionen, og han var på kontor. Efter de kom til IBF havde han ingen ledelsesmæssige beføjelser over for Jørgen. Han vil beskrive Jørgen som en ærekær og ansvarsbevidst person.

Han mener, at han fik at vide, at Jørgen skulle på efterløn umiddelbart forinden tidspunktet for, at Jørgen gik på efterløn. Han kan ikke huske, at der var en specifik grund til, at Jørgen ønskede at gå på efterløn, andet end at Jørgen havde sagt, at han var lidt slidt i bevægeapparatet. Jørgen havde talt om, at han ønskede at gå på efterløn, når han blev 60. De har en seniorordning hos IBF, hvor ældre medarbejdere kan drosle ned og gå på nedsat tid. Han er bekendt med, at Jørgen havde fået en arbejdsskade i skulderen.

Vidnet Jørgen Jørgensen har forklaret, at han har arbejdet hos IBF siden 1988. Han er ansat som laboratorieleder og har delvist fungeret som produktionschef. Da han havde stillingen som produktionschef i 2005 – 2006, var han Jørgens overordnede. Han vil betegne Jørgen som en erfaren, pligtopfyldende og god medarbejder. Han blev først bekendt med, at Jørgen skulle på efterløn, efter beslutningen var truffet. De ville gerne have beholdt Jørgen, som var en skattet medarbejder. Han ved ikke, hvad grunden var til, at Jørgen ønskede at gå på efterløn. De har en seniorordning hos IBF, hvor man kan drosle ned, og blandt andet kan man komme på nedsat tid. De har også haft folk i produktionen på denne ordning. Han mener godt, at Jørgen kunne have fortsat i en seniorordning.

Han er bekendt med Jørgens skulderskade, og kunne godt se, at Jørgen havde smerter. Han har ikke talt specifikt med Jørgen om smerterne.

Vidnet Bjarne Fog Larsen har forklaret, at han har været ansat hos IBF i 27 ½ år. Han arbejdede sammen med Jørgen i 2-3 uger, efter Jørgen havde besluttet at gå på efterløn, da han skulle køres ind i Jørgens stilling. Jørgen var en rigtig flink fyr, som passede sine arbejdsopgaver. Hvis der var tunge arbejdsopgaver, tog de andre over for Jørgen. Somme tider var det dog svært for Jørgen helt at slippe opgaverne. Han husker ikke, at Jørgen holdt flere pauser end de andre. Han havde indtryk af, at virksomheden var glad for Jørgen. Han kender ikke til baggrunden for, at Jørgen ønskede at gå på efterløn.

Parternes synspunkter

Niels Jørgen har i sit påstandsdokument og under proceduren til

støtte for sin påstand gjort gældende,

- at IBF har anerkendt at være erstatningsansvarlig overfor ham i anledning af arbejdsulykken den 8. september 2006,
- at han som følge af ulykken overgik til efterløn, da han fyldte 60 år den 16. november 2007,
- at hans overgang til efterløn udelukkende skyldtes arbejdsulykken den 8. september 2006,
- at han før ulykken ville have udskudt sin efterløn til 1. september 2011, hvor hans hustru forventer at overgå til efterløn,
- at han således har lidt et tab i form af mistet skattefri præmie for perioden 16. november 2009 – 1. september 2011, jf. bekendtgørelse om fleksibel efterløn nr. 1621 af 13. december 2006, og
- at hans erstatningskrav således er et adækvat tab, der kan kræves erstattet efter erstatningsansvarslovens § 1.

Det bestrides

- at han har fået kompensation for mistet skattefri præmie via den tilkendte erstatning for erhvervsevnetab.

IBF Jørgen Madsen har i sit påstandsdokument og under proceduren til støtte for sin påstand gjort gældende,

Ad tabsbegrænsningspligt

- at Niels Jørgen ikke har godtgjort, at han som følge af uheldet den 8. september 2006 har lidt et tab som opgjort svarende til mistet skattefri præmieportioner i henhold til efterlønsordningen,
- at Niels Jørgen ikke har godtgjort, at han ville have udskudt sin efterløn til 2011, såfremt arbejdsskaden den 8. september 2006 ikke var indtruffet,
- at Niels Jørgen ikke har opfyldt sin tabsbegrænsningspligt, idet han egenhændigt valgte at overgå til efterløn den 16. november 2007,
- at selv hvis der var hjemmel til at rejse krav om skattefri efterlønspræmie, har Niels Jørgen aktivt truffet et valg om ikke at blive på arbejdsmarkedet på trods af mulighederne herfor,
- at Niels Jørgen derfor ganske frivilligt og uden, at dette var

fornødent, valgte at gå på efterløn,

Ad efterlønspræmien

- at Niels Jørgen ikke har godtgjort, at der i henhold til erstatningsansvarslovens bestemmelser er hjemmel til at rejse krav for det rejste beløb,
- at Niels Jørgen krav af denne grund er at betragte som inadækvat, idet der ikke er lovhjemmel til at få dækket kravet i henhold til erstatningsansvarslovens bestemmelser,
- at Niels Jørgen ventuelle tab er dækket ved udbetalingen af erhvervsevnetabserstatning i henhold til arbejdsskadesikringsloven,
- at det er udgangspunktet, at såfremt der er ydet erstatning for erhvervsevnetab, er der samtidig udtømmende gjort op med den indflydelse, uheldet har haft i forhold til fremtidig indtjening, hvilket Niels Jørgen med erstatningen i henhold til arbejdsskadesikringsloven har modtaget og accepteret.
- at der gennem betaling for tabt arbejdsfortjeneste og/eller erhvervsevnetab eller gennem fastlæggelsen af retten hertil, eller mangel på samme, er gjort endeligt op med de indtjeningsmæssige konsekvenser, en ulykke har haft,
- at det med erstatningsansvarslovens § 1, stk. 1, er gjort endeligt op med, at der i henhold til bestemmelsen kan kræves erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, helbredelsesudgifter samt andet tab,
- at Niels Jørgen krav i sagen ikke kan henregnes til bestemmelsen,
- at det, for så vidt angår lønmodtagere, udtrykkeligt følger af litteratur og praksis til erstatningsansvarslovens § 2, at det kun er skadelidtes lønindtægt eller tillæg hertil, der kan kræves erstattet,
- at efterlønspræmien er det skattefrit beløb, der på ingen måde har nogen tilknytning til Niels Jørgen i arbejdsgiver, lønindtægt eller ansættelsesforhold i øvrigt,
- at efterlønspræmien af denne grund ikke kan henregnes til tabt arbejdsfortjeneste,
- at efterlønspræmien ej heller kan henregnes til andet tab i erstatningsansvarslovens § 1's forstand,
- at andet tab omfatter andre udgifter end egentlige helbredelsesudgifter,

som står direkte i tidsmæssig sammenhæng med uheldet,
at efterlønspræmien ikke er at betragte som en udgift og ej heller står i direkte tidsmæssig sammenhæng med uheldet,

Rettens begrundelse og afgørelse

Efter Niels Jørgen og Eva Bente forklaringer lægges det til grund, at Niels Jørgen før arbejdsulykken den 8. september 2006, havde til hensigt at gå på efterløn den 1. september 2011, når Eva Bente fylder 60 år.

Retten finder herefter ikke grundlag for at tilsidesætte Niels Jørgen og Eva Bente forklaringer om, at generne som følge af ulykken den 8. september har været den væsentligste årsag til, at Niels Jørgen Madsen i stedet gik på efterløn den 16. november 2007.

Af betænkning nr. 679/1973 om "Erstatning for tab ved personskade og tab af forsøger" er det vedrørende lovens § 1, stk. 1 blandt andet anført:

"...

Ved "andet tab som følge af skaden" tænkes på udgifter til rekreati-
onsophold, transport, nære slægtnings sygebesøg samt til proteser
m.v. i det omfang sådanne udgifter efter praksis erstattes. Endvidere
omfatter bestemmelsen tab som følge af forsinkelse af uddannelse.

"...

Erstatningsansvarslovens § 1 bygger blandt andet på betænkning nr. 976/
1983 om "Udmåling af erstatning ved personskade og tab af forsøger". I be-
tænkningen, side 97, hedder det blandt andet:

"...

Udtrykket "andet tab" omfatter udgifter, som skadelidte har i tiden u-
middelbart efter skaden, men hvis størrelse og sammenhæng med
skaden måske vanskeligt kan dokumenteres. Efter bestemmelsen i §
15, stk. 1, i ikrafttrædelsesloven til straffeloven, som nu foreslås op-
hævet, ..., er der f.eks. tidligere ydet erstatning for forstyrrelse i stil-
ling og forhold til personer under uddannelse, som har fået uddannel-
sen forlænget. Der er ikke tilsigtet nogen ændring i denne praksis, og
erstatning herfor vil nu kunne ydes som erstatning for "andet tab".
Udtrykket er endvidere anvendt for at udelukke en for restriktiv prak-
sis med hensyn til erstatning for helbredsudgifter. De ovenfor nævnte
udgifter til fremtidige hjælpemidler, der næppe direkte kan siges at
være "helbredelsesudgifter", vil således kunne henføres under
"andet tab". Derimod vil erstatning for udgifter f.eks. til antagelse af
hushjælp eller fremmed hjælp i forbindelse med skaden og et derpå

følgende sygeleje skulle ydes efter reglerne i § 2 om tabt arbejdsfortjeneste.

..."

Efter forarbejderne til erstatningsansvarslovens § 1, stk. 1, må "andet tab" antages at dække økonomisk tab, der er en tidsmæssig umiddelbar følge af skaden. Bestemmelsen må endvidere efter dens forarbejder, dens sammenhæng med de i loven bestemte øvrige grundlag for erstatning og godtgørelse samt retspraksis antages at have til formål navnlig at hjemle erstatning for helbredelsesudgifter i videre forstand, f.eks. fremtidige hjælpemidler. Herudover har det ifølge forarbejderne været tilsigtet at opretholde hjemlen til erstatning for "forstyrrelse i stilling og forhold til personer under uddannelse", hvilket er blevet fulgt i retspraksis.

Den skattefri præmie har til formål at fastholde personer, der er berettiget til efterløn, i længere tid på arbejdsmarkedet. Retten finder, at det tab, som Niels Jørgen måtte lide ved som følge af arbejdsulykken ikke kan modtage den skattefri præmie, som han havde påregnet ved en tilbagebetaling i 2011, efter sin karakter og tidsmæssige afstand til skaden ikke kan anses for omfattet af erstatningsansvarslovens § 1. Som følge heraf frifindes IBF.

Efter sagens udfald skal Niels Jørgen betale 24.000 kr. i sagsomkostninger til IBF. Sagsomkostningerne dækker udgifter til advokatbistand, idet retten har lagt til grund at IBF er momsregistreret.

Retten har ved omkostningsafgørelsen lagt vægt på, at der har været sædvanlig sagsforberedelse, og at sagen har en økonomisk værdi på ca. 83.000 kr.

Thi kendes for ret:

Sagsøgte, IBF Ringe A/S, frifindes.

Inden 14 dage skal sagsøgeren, Niels Jørgen betale 24.000 kr. i sagsomkostninger til IBF Ringe A/S.

Anders Munch Jensen
dommer

Gert Holst Matthiesen
dommer

Jes K. Brems
dommerfuldmægtig

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Retten i Svendborg, den 10. marts 2011.

Side 11/11

Berit Heidtmann, overassistent